

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE DELOVNO
IN SOCIÁLNO SODIŠČE

Evidenčna številka: VDS00003427

Datum odločbe: 29.05.2017

Senat: Ruža Križnar Jager (preds.), dr. Martina Šetinc Tekavc (poroč.), Sonja Pucko Furman

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: redna odpoved pogodbe o zaposlitvi - poslovni razlog - odpravnina - izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - trpinčenje na delovnem mestu

Zveza: ZDR-1 člen 7, 47, 47/1, 111, 111/1, 111/1-8, 111/3.

Jedro

Tožnik je navajal, da je bil zaposlen pri toženi stranki od leta 1995, najprej kot pismonoša na pošti. Zaradi ukinitve pošte, na drugi pošti naj bi se obseg njegovega dela povečal in tega dela ni več zmožel opraviti v rednem delovnem času. Nadrejeni so ga stalno silili, naj dela hitreje, čeprav to ni bilo mogoče, na delo je prihajal ob 5. uri zjutraj, odhajal pa med 16. in 17. uro, nadur pa mu tožena stranka ni priznavala. Sodišče prve stopnje je v postopku ugotovilo, da je bil tožnik obravnavan enako kot ostali pismonoše pri toženi stranki in tudi enako plačan. Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da do trpinčenja tožnika na delovnem mestu oziroma nadlegovanja v smislu 7. člena ZDR-1 ni prišlo, zato tudi ni podana odškodninska odgovornost tožene stranke v smislu določbe tretjega odstavka 111. člena ZDR-1.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Stranki sami krijeta vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje zavrnilo tožbeni zahtevek, da je tožena stranka dolžna tožeči stranki plačati 7.165,63 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 3. 3. 2014 dalje do plačila ter povrniti tožeči stranki stroške postopka z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne zamude dalje do plačila (točka I izreka). Odločilo je, da je tožeča stranka dolžna plačati toženi stranki pravnih stroškov v znesku 135,00 EUR (točka II izreka).

2. Zoper navedeno sodbo se je pravočasno pritožil tožnik zaradi vseh pritožbenih razlogov. Pritožbenemu sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbenemu zahtevku ugodi, podrejeno pa, da jo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo odločanje. Navaja, da sodba v celoti temelji na izpovedi vpletenih prič tožene stranke, to je A.A., B.B. in C.C. Res je sicer, da tožnik ni predlagal zaslišanja nobene priče, saj bi s tem zaposlene pri toženi stranki spravil v težave, zlasti pa bi jih zadele posledice, če bi potrdile navedbe tožnika. Pri toženi stranki je vzpostavljen sistem pritiskov in nadzora nad zaposlenimi, ki je prikrit, vendar zelo učinkovit. Sodišče prve stopnje ni upoštevalo dejstva, da sta priči A.A. in B.B. nadrejeni tožniku ter v prvi vrsti odgovorni za izvajanje mobbinga nad tožnikom. Priča B.B. je povedala, da je prijavo mobbinga tožnika razumela kot osebni napad nase, da jo tako razume še sedaj in da je bila na zaslišanju v zvezi z mobbingom prepričana, da gre za mobbing proti njej. Ni mogoče pričakovati, da bi priča, ki se je morala zagovarjati zaradi mobbinga nad tožnikom, kar je odločno zanikala, povedala, kaj se je dejansko dogajalo. Sodišče prve stopnje je tako izbralo najlažjo pot in preprosto verjelo pričam ter zavrnilo tožbeni zahtevek, ni pa navedlo nobenega prepričljivega argumenta, zakaj verjame pričam in ne tožniku. Iz zapisnika mediacije z dne 20. 1. 2014 izhaja, da se je ravno B.B. zagovarjala zaradi izvajanja pritiskov nad tožnikom in neprimernih izjav, ki jih je sama opredelila kot "hec", kar je običajna trditev izvajalca psihičnih pritiskov. Dejstvo, da je bila B.B. tista, ki je pritiskala na tožnika za hitreje opravljeno delo in tudi popravljala, oziroma črtala opravljene nadure, ki jih je tožnik zapisal. Na mediaciji se je tožniku sicer opravičila, glede ostalih pritiskov pa je izjavila, da so pogoji podobni za vse poštarje. Tožnik je na mediaciji B.B. povedal, da ji zameri, da mu določenih stvari ni povedala na samem, ampak kar pred vsemi. Ona ga je zavrnila, da so se vsi o vsem pogovarjali v skupnih prostorih in da je tudi tožnik kritike na njen račun povedal pred vsemi, pa mu tega ni zamerila. Zaradi tega bi moralo sodišče prve stopnje kritično oceniti njeno izpoved. Priča A.A. pa kot vodja enote tožene stranke v D. ni resno obravnavala pritožbe tožnika zaradi mobbinga, temveč je njegove težave minimalizirala. Sistem pri toženi stranki glede obračuna nadur deluje tako, da delavec podpiše obrazec s številom nadur, kasneje pa lahko ta formular direktor spremeni oziroma črta viške ur, delavec pa se zoper to ne more pritožiti. Tudi pričanja A.A. sodišče ni kritično ocenilo. Sporno je tudi pričanje pooblaščenke za mobbing C.C., ki je pogodbeno zunanja sodelavka tožene stranke ter zato pod neposrednim in stalnim pritiskom, da se toženi stranki ne sme zameriti. Tožena stranka je spoznala, kar je rezultat mediacije zaradi mobbinga, da je v zvezi s tožnikom pretiravala ter mu ponudila drugo delovno mesto. To pa je očiten dokaz, da se je nad tožnikom izvajal mobbing in trpinčenje in da je bila prijava mobbinga utemeljena. Vsakodnevni pritiski glede raznašanja pošiljk in ostalega dela ter poniževanja so se iz dneva v dan povečevali in slabšali tožnikovo zdravstveno stanje. Bil je pod stresom, počasi ga je postajalo strah samega sebe. Zaradi anksiozne in depresivne motnje je moral jemati antidepressive ter bil v bolniškem staležu. Zbolel je zaradi svoje službe in ravnanja svojih nadrejenih. To izhaja iz predložene zdravstvene dokumentacije, ki pa jo je sodišče prve stopnje zavrnilo, ker so priče potrdile, da ni šlo za mobbing. Medicinska dokumentacija in zapisnik mediacije z 20. 1. 2014 sta edina verodostojna dokaza v tem postopku, ki ju sodišče prve stopnje ni upoštevalo, temveč je verjelo le pristranskim in vpletenim pričam.

3. V odgovoru na pritožbo tožena stranka prereka navedbe iz pritožbe, predlaga njeno zavrnitev in potrditev izpodbijane sodbe sodišča prve stopnje.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Na podlagi drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl.) je pritožbeno sodišče preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v mejah razlogov, navedenih v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 7., 11. točke, razen glede obstoja in pravilnosti pooblastila za postopek pred sodiščem prve stopnje, ter 12. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu

je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, ki jih uveljavlja pritožba, niti tistih, na katere katere pazi po uradni dolžnosti, pravilno in popolno je ugotovilo dejansko stanje in pravilno uporabilo materialno pravo.

6. Tožnik od tožene stranke vtožuje plačilo odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, in odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka, ker je izredno odpovedal pogodbo o zaposlitvi zaradi razloga iz 8. točke drugega odstavka 111. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1; Ur. l. RS, št. 21/2013), ker naj bi bil na delovnem mestu diskriminiran, tožena stranka pa naj bi nad njim izvajala mobbing. Tožbeni zahtevek v znesku 7.165,63 EUR predstavlja odpravnino v višini 5.552,00 EUR ter odškodnino za 60 dni odpovednega roka v višini 1.613,63 EUR.

7. V skladu z 8. alinejo prvega odstavka 111. člena ZDR-1 lahko delavec izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če mu delodajalec ni zagotovil varstva pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali trpinčenjem na delovnem mestu v skladu s 47. členom tega zakona. Delavec je po določbi tretjega odstavka 111. člena ZDR-1 v primeru odpovedi zaradi ravnanj iz prvega odstavka tega člena upravičen do odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, in do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka. Skladno s prvim odstavkom 47. člena ZDR-1 je delodajalec dolžan zagotavljati takšno delovno okolje, v katerem noben delavec ne bo izpostavljen spolnemu in drugemu nadlegovanju ali trpinčenju s strani delodajalca, predpostavljenih ali sodelavcev. V ta namen mora delodajalec sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu. Trpinčenje in nadlegovanje na delovnem mestu prepoveduje 7. člen ZDR-1. Skladno s prvim odstavkom je nadlegovanje vsako neželjeno vedenje, povezano s katero koli osebno okoliščino, z učinkom ali namenom prizadeti dostojanstvo osebe ali ustvariti zastraševalno, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje. Trpinčenje pa je v skladu s četrnim odstavkom tega člena vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom.

8. Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da do trpinčenja tožnika na delovnem mestu oziroma nadlegovanja v smislu 7. člena ZDR-1 ni prišlo, zato tudi ni podana odškodninska odgovornost tožene stranke v smislu določbe tretjega odstavka 111. člena ZDR-1. Po oceni izvedenih dokazov je namreč sodišče prve stopnje ugotovilo, da je tožnik sicer 23. 1. 2014 podal izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi (A 6), vendar pa razlog, zaradi katerega je podal odpoved, ni podan. Tožnik je navajal, da je bil zaposlen pri toženi stranki od leta 1995, najprej kot pismonoša na pošti v E., nato na pošti v F.F. Zaradi ukinitve pošte v F.F. naj bi se obseg njegovega dela povečal in tega dela ni več zmožel opraviti v rednem delovnem času. Nadrejeni so ga stalno silili, naj dela hitreje, čeprav to ni bilo mogoče, na delo je prihajal ob 5. uri zjutraj, odhajal pa med 16. in 17. uro, nadur pa mu tožena stranka ni priznavala.

9. Sodišče prve stopnje je v postopku ugotovilo, da je bil tožnik obravnavan enako kot ostali pismonoše pri toženi stranki in tudi enako plačan. Svojo oceno je oprlo na izpovedi prič A.A., G.G., B.B. in C.C. ter na listinsko dokumentacijo v spisu, zlasti evidenčni list prisotnosti na delu (B 6), podatke o obremenjenosti pismonoša na pošti E. (B 7), zapisnik Inšpektorata RS za delo z dne 27. 3. 2014 (B 20), obrazca porabljeni delovni čas tožnika za oktober in november 2013 (B 30), obračun za tožnika za januar 2014 (B 26) ter ocenjevalni list tožnika za obdobje od oktobra do decembra 2013. V zvezi z opravljanjem dela je sodišče prve stopnje upoštevalo izpoved tožniku nadrejene delavke B.B., v. d. upravnice pošte v E., in A.A., ki je bila v času izredne odpovedi tožnika direktorica poslovne enote tožene stranke, da je delo pri toženki za tožnika potekalo normalno kot za ostale pismonoše, kot bistveno pa je povzelo, da tožniku nihče ni nalagal, da mora prihajati v službo pred 6. uro zjutraj, kar je tožnik med drugim izpostavljal kot razlog, zakaj mora delati dalj

časa kot je to dolžan po pogodbi o zaposlitvi. V zvezi z razlikami v evidencah prisotnosti pa je bilo ugotovljeno, da je tožnik sam vpisoval prihode in odhode s pošte v E., kar običajno počne kontrolor. Tožnik naj bi se že od leta 2008 pritoževal nad obsegom dela, čeprav je priča A.A. izpovedala, da iz podatkov produktivnosti pismonoš to ne izhaja. Ugotovljeno je tudi, da so le takrat, ko je šlo za dostave dnevnika H., pismonoše morali priti na delo eno uro prej kot običajno. To delo so opravljali trije delavci, tako da je vsak dostavo H. opravljal en teden v mesecu. Časopis so pričeli dostavljati šele 1. 12. 2013, tožnik pa je podal izredno odpoved v januarju 2014. Ugotovitve, da delavci, če je dostava H., hodiijo v službo ob 5.45, sicer pa ob 6.45 uri, je potrdil tudi vodja oziroma upravnik pošte E., G.G., kar le potrjuje izpoved tožniku nadrejene delavke, da tožniku sploh ni bilo treba predčasno prihajati na delo, saj za to ni bilo potrebe.

10. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da tožnik porabi dalj časa za svoje delo kot ostali zaposleni v nekdanji pošti v F.F. Delo pismonoš na rajonih je primerljivo, po ugotovitvah sodišča prve stopnje imajo vsi približno enak okoliš oziroma rajon, za tožnika pa je na primer v oktobru 2013 ta razlika znašala 1,20 ure. Pritožbeno sodišče se strinja s stališčem sodišča prve stopnje, da tožnik ni bil diskriminiran oziroma izpostavljen mobbingu, saj ni bil z delom obremenjen bolj kot ostali pismonoše. Do viška ur ni prihajalo zaradi obsega dela, temveč zaradi ravnanja tožnika, ki je hodil v službo, preden je lahko sploh pričel z raznašanjem pošte, po drugi strani pa je, kot so prepričljivo izpovedale priče, delal bolj počasi kot ostali.

11. V zvezi s pritožbenimi navedbami pritožbeno sodišče najprej ugotavlja, da tožnik ni predlagal zaslišanja drugih prič, kar je opravičeval s tem, da ni želel izpostaviti delavcev pritisku tožene stranke. Vendar pa zgolj na podlagi listinske dokumentacije, ki jo je predložil, in sicer medicinske dokumentacije, iz katere izhaja, da je zbolel za anksiozno depresivno motnjo oziroma, da ima tudi luskavico, ne more dokazati mobbinga. Tudi sklicevanje na zapisnik mediacije ne vpliva na drugačno dokazno oceno od izpodbijane. Na sestanku je bilo tožniku obljubljen, da si bo tožena stranka prizadevala za izboljšanje pogojev dela, vendar pa ne gre spregledati, da je že istega dne tožnik oziroma njegova partnerica obvestila C.C., da bo tožnik podal izredno odpoved. V zvezi z dogodkom, glede katerega je nadrejena menila, da gre za hec, ni mogoče zaključiti, da je šlo za trpinčenje tožnika. Tega ne dokazuje niti zapisnik mediacije, da je nadrejena z delavci komunicirala v žargonu pismonoš.

12. Sodišče prve stopnje je pri presoji izvedenih dokazov v zadostni meri upoštevalo, da gre za izpovedi nadrejenih, ki jim je tožnik očital tudi izvajanje mobbinga. Njihove izpovedi so bile prepričljive, potrjevala pa jih je tudi listinska dokumentacija v spisu. Tožnik pa ni uspel izpodbiti trditev tožene stranke, da mu ni bilo treba tako zgodaj prihajati na delo v E., niti tega, da je za delo porabil dalj časa od drugih pismonoš, kljub enakemu poštnemu okolišu. Sodišče prve stopnje je pravilno poklonilo vero priči C.C. Tožnik ji neutemeljeno očita ekonomsko odvisnost od tožene stranke. C.C. je namreč kot zunanja pogodbeni sodelavka tožene stranke vodila postopek mediacije zaradi tožnikove prijave mobbinga. S tem v zvezi ji ni mogoče očitati neobjektivnosti oziroma, da bi bila njena izpoved kakorkoli neresnična. Priča je namreč pojasnila (le) potek mediacije na sestanku z dne 20. 1. 2014, ki ga je vodila, v zvezi z vprašanjem nadur, ki jih je tožnik izpostavil, pa je pojasnila, da je bilo tožniku rečeno, da bodo izplačane v naslednjem mesecu. S tožnikom nato ni več kontaktirala, pojasnila je še, da jo je takoj po mediaciji klicala tožnikova partnerka in ji povedala, da tožnik ne namerava več delati pri toženi stranki. Zato v odsotnosti drugih dokazov, katerih izvedbe tožnik ni predlagal, sodišče prve stopnje ni moglo ugotoviti drugačnega dejanskega stanja.

13. Dokazna ocena sodišča prve stopnje torej temelji na metodološkem napotilu iz 8. člena ZPP, po katerem sodišče odloči po svojem prepričanju na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka, katera dejstva se štejejo za dokazana.

14. Zaradi vsega obrazloženega je sodišče prve stopnje pravilno zavrnilo tožbeni zahtevek tožnika za plačilo odškodnine in odpravnine. Ker torej niso podani uveljavljani pritožbeni razlogi niti tisti, na katere pazi po uradni dolžnosti, je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

15. Ostalih pritožbenih navedb pritožbeno sodišče ni presojalo, saj niso odločilnega pomena za odločitev o pritožbi. V skladu s prvim odstavkom 360. člena ZPP mora namreč sodišče druge stopnje v obrazložitvi sodbe oziroma sklepa presoditi le tiste navedbe pritožbe, ki so odločilnega pomena, in navesti razloge, ki jih je upoštevalo po uradni dolžnosti.

16. Tožnik s pritožbo ni uspel, zato na podlagi prvega odstavka 154. člena ZPP v povezavi s prvim odstavkom 165. člena ZPP sam krije svoje stroške pritožbe.

17. Odgovor tožene stranke na pritožbo ni bistveno prispeval k boljši razjasnitvi stvari v pritožbenem postopku, zato tožena stranka na podlagi prvega odstavka 155. člena ZPP sama krije svoje stroške te vloge.

Datum zadnje spremembe: 04.10.2017